

Seminar Training

Elaborarea Nivelului de Referință ori a Liniei de Bază

Johannes Laubach
laubachj@fichtner.de

Conținutul

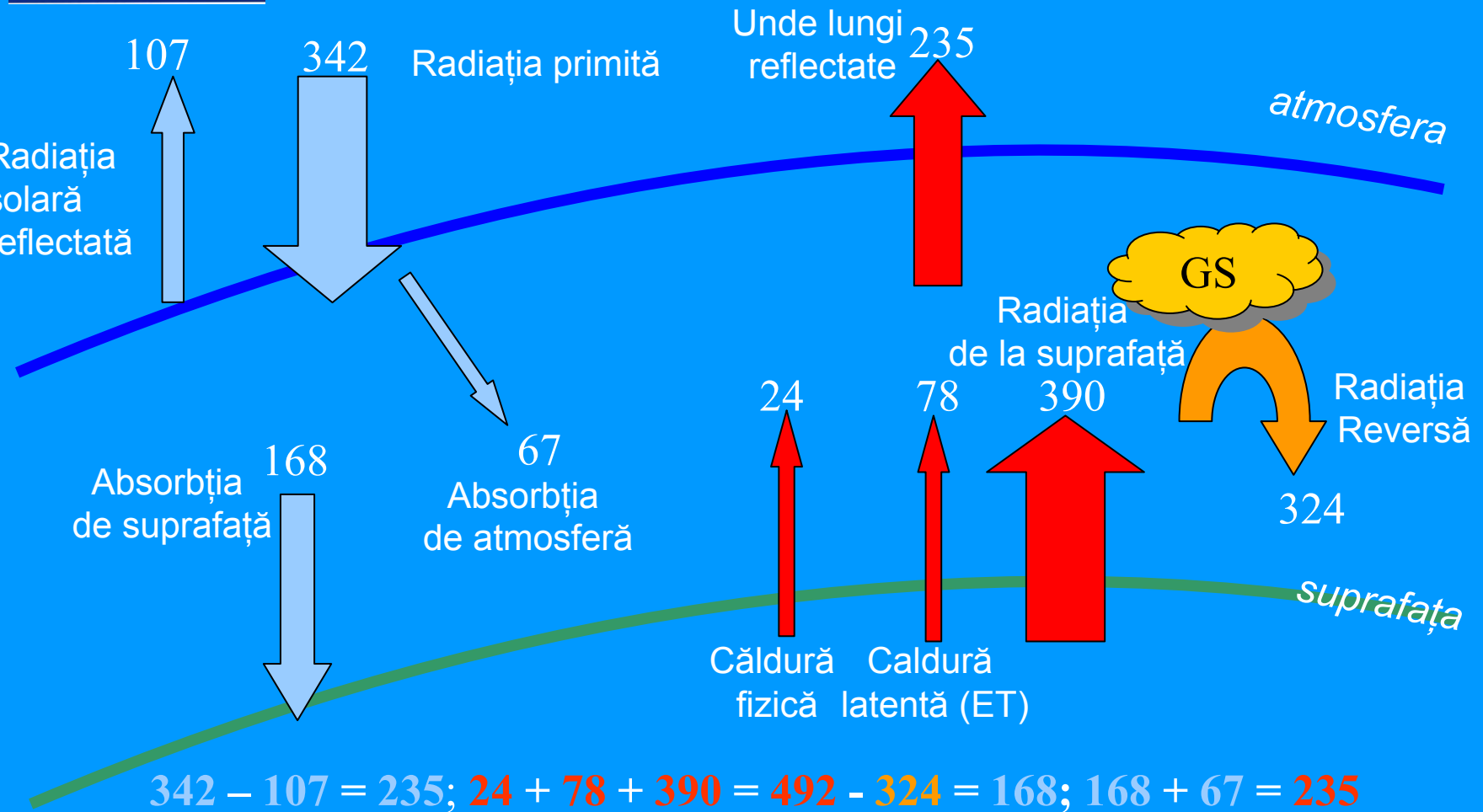
1. Gaze de seră (GHGs) și Potențialul Încălzirii Globale (PÎG ori GWP în engleză)
2. Calcularea Emisiilor Gazelor de Seră
3. Descrierea Nivelului de referință
4. Procedura Aprobării Nivelului de Referință
5. Abordările Nivelului de Referință pentru sectorul energetic
6. Impactul Nivelului de Referință
7. Concluzii
8. Factori de Emisie din țară
9. Seminar: Crearea Nivelului de referință specific țării pentru sectorul energetic

1. **Gaze de Seră (GHGs) și**
2. **Potențialul Încălzirii Globale (GWP)**

Gaze de Seră (GS ori GHGs în engleză)

Bilanțul Radiațional al GS ($W m^{-2}$)

Potențialul Încălzirii Globale (PÎG ori GWP în engleză)

Potențialul Încălzirii Globale: “O unitate de măsură a efectului radiativ activ a substanței date comparate cu CO₂, integrat pe parcursul orizontului de timp dat. „ Unitatea în raport cu masa substanței în [kg] ori [t]

Tabelul 1. PÎG al GS pe parcursul a 100 de ani utilizat în Raportul Național al Regatului Unit, IPCC (1996)

Gas	GWP
Carbon Dioxide	1
Methane	21
Nitrous Oxide	310
HFCs	140-11700
PFCs	6500-9200
SF6	23900

Lista GS cu PÎG (I)

Species	Chemical Formula	GWP (100 year time horizon)
Carbon dioxide	CO ₂	1
Methane	CH ₄	21
Nitrous oxide	N ₂ O	310
HFC-23	CHF ₃	11,700
HFC-32	CH ₂ F ₂	650
HFC-41	CH ₃ F	150
HFC-43-10mee	C ₅ H ₂ F ₁₀	1,300
HFC-125	C ₂ HF ₅	2,800
HFC-134	C ₂ H ₂ F ₄	1,000
HFC-134a	CH ₂ FCF ₃	1,300
HFC-152a	C ₂ H ₄ F ₂	140
HFC-143	C ₂ H ₃ F ₃	300
HFC-143a	C ₂ H ₃ F ₃	3,800
HFC-227ea	C ₃ HF ₇	2,900

Lista GS cu PÎG (II)

Species	Chemical Formula	GWP (100 year time horizon)
HFC-236fa	$C_3H_2F_6$	6,300
HFC-245ca	$C_3H_3F_5$	560
Chloroform	$CHCl_3$	4
Methylene chloride	CH_2Cl_2	9
Perfluoromethane	CF_4	6,500
Perfluoroethane	C_2F_6	9,200
Perfluoropropane	C_3F_8	7,000
Perfluorobutane	C_4F_{10}	7,000
Perfluoropentane	C_5F_{12}	7,500
Perfluorohexane	C_6F_{14}	7,400
Perfluorocyclobutane	c- C_4F_8	8,700
Sulphur hexafluoride	SF_6	23,900

2. Calcularea Emisiilor GS

Emisiile CO₂ în urma arderii Combustibilului Fosil

Soarta inevitabilă a arderii combustibilului fosil sunt emisiile CO₂

		<u>ΔH [kJ/mol]</u>
Cărbune	$C + O_2 \longrightarrow CO_2$	- 393.5
Ulei Brut	$C_{20}H_{42} + 30.5O_2 \longrightarrow 20CO_2 + 21 H_2O$	- 13 300
Gaz Natural	$CH_4 + 2O_2 \longrightarrow CO_2 + 2H_2O$	- 890.3

Greutatea/ Masa moleculară

C= 12 g/mol

O₂ = 2*16 g/mol

CO₂ = 12 g/mol + 2*16 g/mol = 44 g/mol

Factori de Emisie CO₂

- Arderea unui mol de Cărbune emană în atmosferă 1 mol CO₂-!

$$\Delta H = -393.5 \cdot 10^9 \text{ TJ / mol}$$

$$\text{Factorul de Emisie (Cărbune)} = \frac{1 \cdot 44 \cdot 10^{-6} \text{ ton / mol}}{393.5 \cdot 10^{-9} \text{ TJ / mol}} = 111.8 \text{ t CO}_2 / \text{TJ}$$

- Arderea unui mol de ulei brut emană în atmosferă 20 mol CO₂-!

$$\Delta H = -13\,300 \cdot 10^9 \text{ TJ / mol}$$

$$\text{Factor de Emisie (Ulei brut)} = \frac{20 \cdot 44 \cdot 10^{-6} \text{ ton / mol}}{13300 \cdot 10^{-9} \text{ TJ / mol}} = 66.1 \text{ t CO}_2 / \text{TJ}$$

- Arderea unui mol de Gaz Natural emană în atmosferă 1 mol CO₂-!

$$\Delta H = -890.3 \cdot 10^9 \text{ TJ / mol}$$

$$\text{Factor de Emisie (Gaz Natural)} = \frac{1 \cdot 44 \cdot 10^{-6} \text{ ton / mol}}{890.3 \cdot 10^{-9} \text{ TJ / mol}} = 48.4 \text{ t CO}_2 / \text{TJ}$$

Conținutul Carbonului în combustibil

$$1 \text{ mol Cărbune (C)} \longrightarrow \text{Conținut de Carbon} = \frac{12gC}{12gC} * 100 = \underline{100\%}$$

$$1 \text{ mol Ulei brut (C}_{20}\text{H}_{42}) \longrightarrow \text{Conținut de Carbon} = \frac{320gC}{320gC + 42gH} * 100 = \underline{88\%}$$

$$1 \text{ mol Gaz Natural (CH}_4) \longrightarrow \text{Conținut de Carbon} = \frac{12gC}{12gC + 4gH} * 100 = \underline{79\%}$$

Calcularea Emisiilor de CO₂

Tabelul.2 Calcularea emisiilor de CO₂ în urma arderii combustibilului standard

Example: Source 1	Natural gas	Step 1		Step 2		Step 3	
		A	B	C	D	E	F
		Quantity of fuel burned	Unit used to measure quantity of fuel use	CO ₂ emission factor	Unit of CO ₂ emission factor	CO ₂ emissions in kg	CO ₂ emissions in metric tons
						E = A * B	F = E / 1'000
		1000,00	GJ	56,10	kg CO2 / GJ	56.100	
Source description	Fuel type						
						0,00	0,00
						0,00	0,00
						0,00	0,00
						0,00	0,00
						0,00	0,00
						0,00	0,00

Calcularea Factorilor de Emisie a CO₂

	A	B	C
	Net Calorific Value	Carbon Content	Emission Factor
			$C = B * 3'664 / A$
	GJ / metric tons	(% w/w)	kg CO ₂ / GJ
		This should be entered as a fraction, i.e. $0 > x > 1$	
Fuel Type			
			0,00
			0,00
			0,00
			0,00
			0,00

Factori tipici de emisie CO₂ (I)

Fuel type	kg CO ₂ / GJ fuel used (based on lower heating values)	kg CO ₂ / MWh fuel used (based on lower heating)	kg CO ₂ / GJ fuel used (based on higher heating)	kg CO ₂ / MWh fuel used (based on higher heating)	kg CO ₂ / metric tons fuel used	kg CO ₂ / litres fuel used	kg CO ₂ / standard cubic meters fuel used
Liquid fossil							
Gasoline / petrol	69,25	249,28	67,25	242,15	3135 (UK DETR)	2,34	
Kerosene	71,45	257,20	68,59	246,96	3150 (UK DETR)	2,58	
Jet Fuel	70.72 (EIA)	254.64 (EIA)	67,18	241,91		2,53	
Aviation gasoline	69.11 (EIA)	248.86 (EIA)	65,66	236,42		2,20	
Distillate fuel (No.1, No.2, No.4 fuel oil and diesel)	74,01	266,41	69,38	249,83	3142 (UK DETR)	2,68	
Residual fuel oil (No.5, No.6 fuel oil)	77,30	278,26	74,77	269,22	3117 (UK DETR)	3,12	
LPG	63,20	227,50	59,78	215,26		1,54	
Propane	62.99 (EIA)	226.8 (EIA)	59,84	215,46		1,52	
Gaseous fossil							
Natural gas (dry)	56,06	201,80	50,34	181,26			1,93
Solid fossil							
Anthracite	98,30	353,85	97,77	352,05	1926,04		
Bituminous coal	94,53	340,28	88,27	317,82	2465,61		
Sub-bituminous coal	96,00	345,57	91,45	329,28	1857,91		
Lignite	101,12	364,00	92,61	333,45	1395,83		
Peat	105,89	381,26	100.6 (IPCC)	362.2 (IPCC)			

Sursa: <http://www.ghgprotocol.org/standard/tools.htm>

Factori tipici de emisie (II)

Fuel type	kg CO ₂ / GJ fuel used (based on lower heating values)	kg CO ₂ / MWh fuel used (based on lower heating values)	kg CO ₂ / GJ fuel used (based on higher heating values)	kg CO ₂ / MWh fuel used (based on higher heating values)	kg CO ₂ / metric tons fuel used	kg CO ₂ / litres fuel used	kg CO ₂ / standard cubic meters fuel used
Other fossil fuels							
Petroleum coke	100,76	362,71	96,80	348,53	3384,37	3,88	
Coke oven / gas coke	108,09	389,18	102.68 (IPCC)	369.72 (IPCC)			
Alternative fossil fuels							
Lubricants	73,28	263,86	69.62 (IPCC)	250.67 (IPCC)	2947 (UK DETR)		
Synfuel	79,90	287,68	75,90	273,30			
Chlorinated solvents	75,10	256,31	71,34	243,49			
Tar	79,90	287,68	75,90	273,30			
Sludges	79,90	287,68	75,90	273,30			
Liquid wastes	79,90	287,68	75,90	273,30			
Pitch	79,90	287,68	75,90	273,30			
Solvents	75,10	256,31	71,34	243,49			
Saw dust impregnated	75,10	256,31	71,34	243,49			
Distillation residues	79,90	287,68	75,90	273,30			
Plastics	75,10	256,31	71,34	243,49			
Tires and tire derived fuel	85,78	308,86	81,49	293,41	3080,03		
Municipal solid waste*	557 kg CO ₂ /wet tonne (Derived from IPCC) Good Practice Guidance)*						
Biofuels							
Wood and wood waste	100.44 (EIA)	361.67 (EIA)	95,42	343,58	1906,97		

Sursa: <http://www.ghgprotocol.org/standard/tools.htm>

Factori de emisie pentru combustibilul selectat

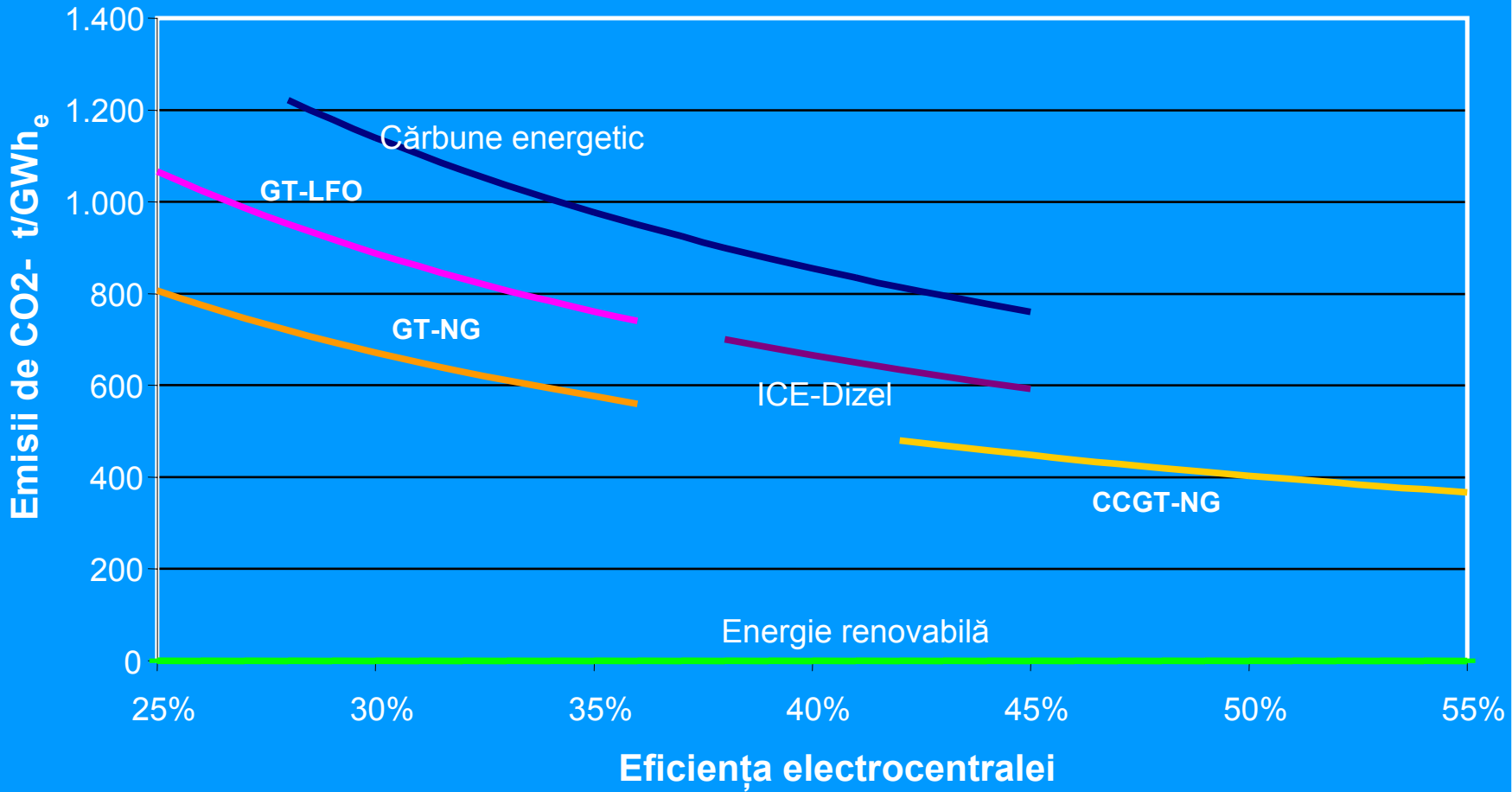
Combustibil	t CO ₂ /TJ _{NCV}	t CO ₂ /GWh _{NCV}
Lignit	111	400
Antracitul	95	342
Ulei brut (Ub)	78	281
Diesel	74	266
Gaz Natural (GN)	56	202
Energie renovabilă	0	0

Sursa: Agenția Mediului Ambient, Germania

$$\text{El. emisii t CO}_2/\text{GW h}_e = \frac{\text{Factor de emisie a comb. în t CO}_2/\text{GWh}_{\text{NCV}}}{\text{Eficiența medie a electrocentralei}}$$

Emisii de CO₂ pe GWh_e a electrocentrale de condensare

Coeficienți de Emisie a CO₂/kWh pentru Electrocentrale

	Emission coefficient kgCO ₂ /kWh	Fuel	Efficiency
Single cycle combustion turbines	0,631	Nat. gas	32,0%
	0,870	Fuel oil	32,0%
Combined cycle turbines	0,404	Nat. gas	50,0%
	0,533	Diesel	50,0%
	0,557	Fuel oil	50,0%
Steam turbines	0,577	Nat. gas	35,0%
	0,762	Diesel	35,0%
	0,796	Fuel oil	35,0%
	0,973	Coal	35,0%
Diesel engine	0,808	Diesel	33,0%
	0,844	Fuel oil	33,0%

Coeficientul de emisie este calculat în următorul mod:

$$\text{kg CO}_2/\text{kWh} = \text{kgCO}_2 / \text{GJ} / \text{eficiența} * 3,6 / 1000$$

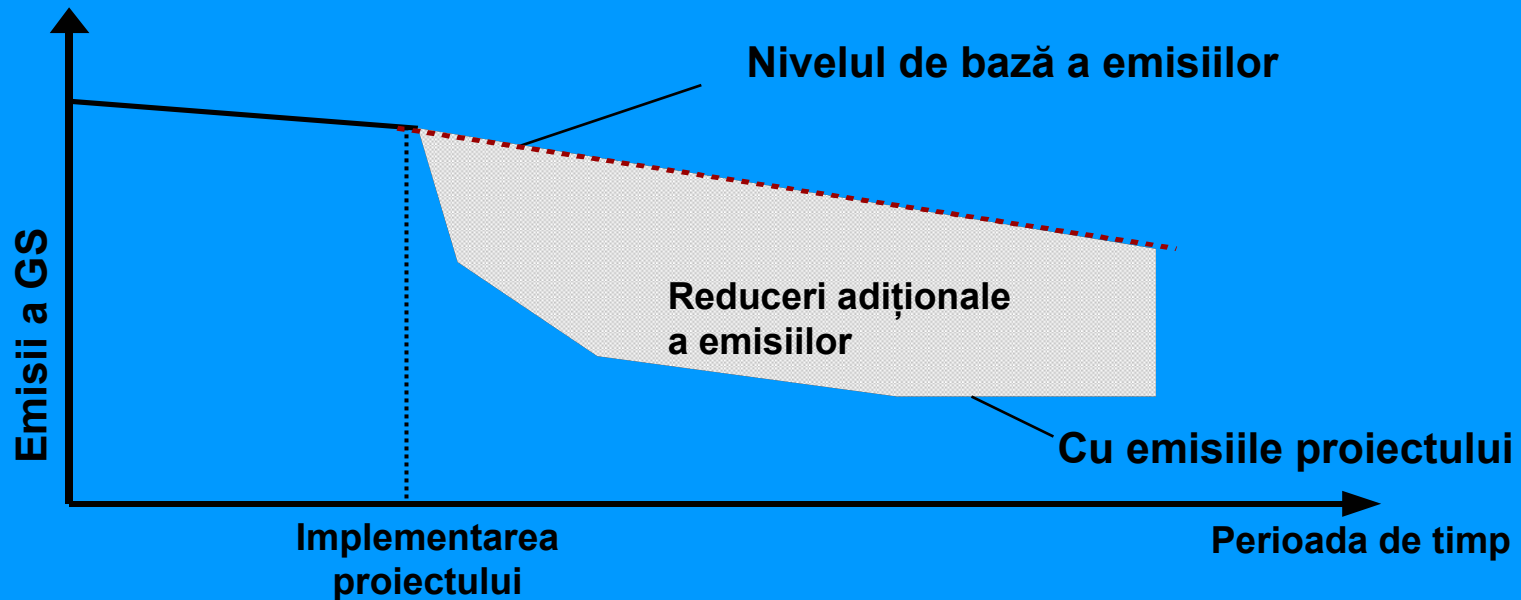

3. Descrierea nivelului de referință

Definiția Nivelului de Referință

- Scenariul ce reprezintă emisiile antropogenice de sursele gazelor de seră, ce pot apărea în absența activității de proiect propus, adică **“ca de obicei”**.

- O activitate de proiect CDM este adițională,, dacă emisiile antropogene a GS sunt mai mici de nivelul de referință.

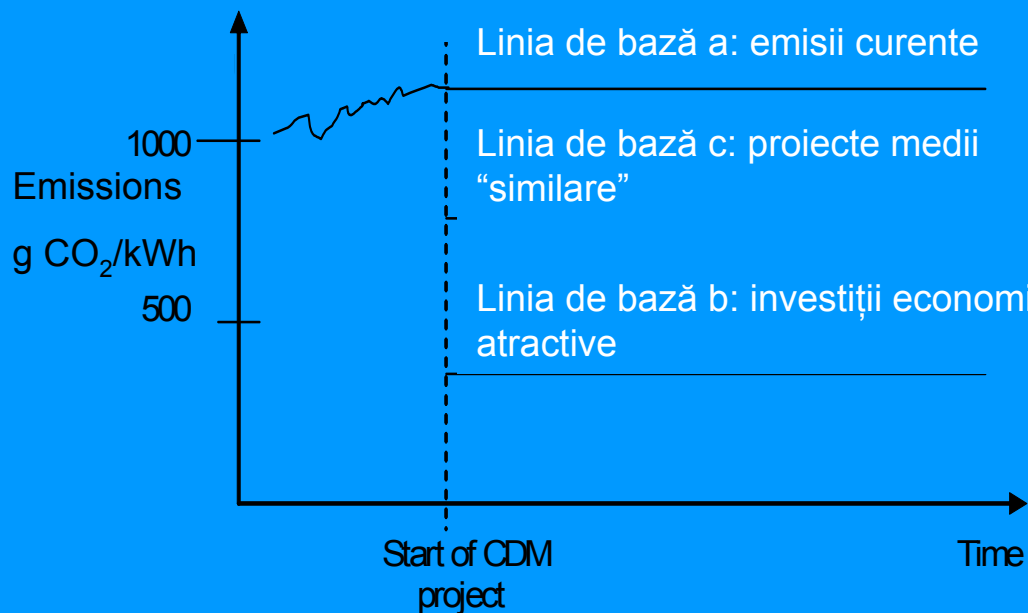
Criteriile nivelului de referință

- Necăținđ la metodologia selectată trebuie să fie luat în considerație nivelul de referință
  - Metodologii aprobate și noi (Organul Executiv)
  - Stabilite într-un mod transparent și conservativ
  - Luați în considerație strategiile și programele naționale și sectorale (prezente și viitoare)
  - Elaborate în baza specificului proiectului
  - Justificarea corespunderii alegerii nivelului de referință
  - Perioada de timp de 7 ani cu posibilitatea de prelungire de 2 ori (21 ani) ori 10 ani fără prelungiri

Abordarea nivelului de referință/ a liniei de bază

- Metodologiile de calcul a nivelului de referință pot fi selectate din 3 abordări (§ 48 Acordurile de la Marakeș M&P MDC):
  - a) Emisii actuale ori istorice existente,
  - b) Emisiile unei tehnologii ce reprezintă un curs economic atractiv
  - c) Emisii medii a activităților de proiecte similare întreprinse în precedenții 5 ani, în circumstanțe similare și performanța cărora este printre primele 20 % din categoria lor.

a- cărbune vechi folosit la hidroelectrocentrală
1200 g CO₂/kWh.

b – ciclul combinat cu gaz 400 g CO₂/kWh

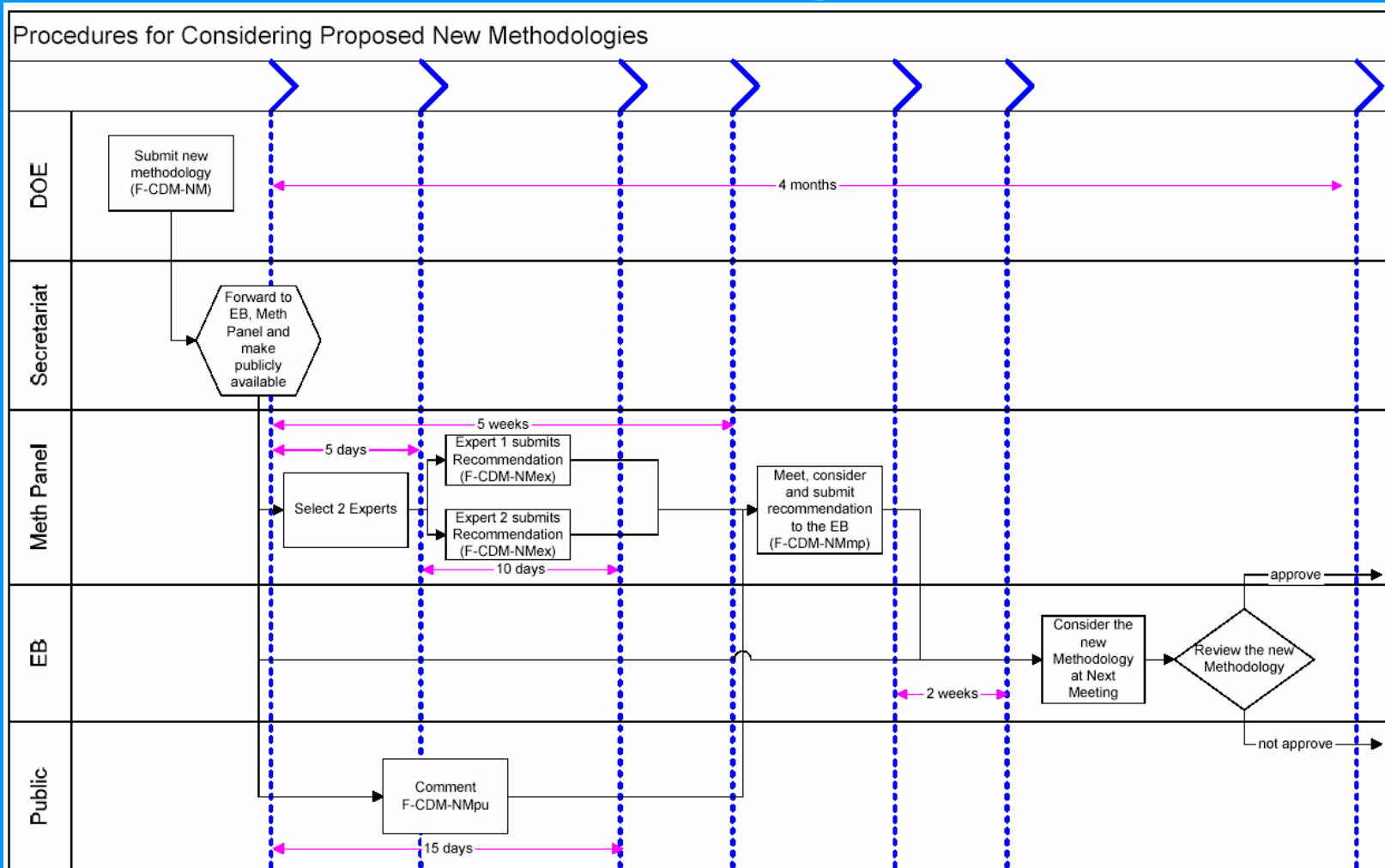
c- 850 g CO₂/kWh

4. Procedura Aprobării Liniei de Bază

Procedura Aprobării Metodologiilor Noi

Cîteva metodologii aprobate privind linia de bază a emisiilor gazelor cu efect de seră

	Zero emission renewables:
ACM2	Grid-connected electricity generation for renewable sources (no biomass, no reservoir extension)
AM5	Small grid-connected zero-emission renewable electricity generation
	Biomass:
AM4	Grid-connected biomass power generation that avoids uncontrolled burning of biomass.
AM7	Switch from coal/lignite to seasonal agro-biomass power
AM15	Bagasse-based cogeneration connected to an electricity grid (use additionality tool)
	Waste
ACM1	Landfill gas project activities
AM2	Landfill gas Capture & flaring with public concession contract (ex-post baseline correction)
AM3	Simplified financial analysis for landfill gas capture projects (no CERs from electricity) (ex-ante correction)
AM10	Landfill gas electricity (CERs from electricity)
AM11	Landfill gas recovery with electricity generation (no CERs from electricity)
AM12	Biodigester power from municipal waste (only India)
	Animal waste:
AM6	Biogas power from swine manure
AM13	Biogas power from open anaerobic lagoon waste water treatment systems
AM16	Change of animal waste management systems
	Fossil fuel switch:
AM8	Fuel switch from coal/oil to natural gas
AM14	New cogeneration unit using natural gas at an industrial plant
	Fugitive emission from fuels:
AM9	Recovering associated gas in stead of flaring
	HFCs:
AM1	Incineration of HFC23 waste streams from HCFC22 production

5. Abordări a Liniei de Bază a Emisiilor pentru Sectorul Enegetic

Metodologii privind Linia de Bază pentru Sectorul Energetic (I)

Metodologii

- ACM 0002 “Metodologia consolidată privind linia de bază pentru generarea electricității conectate la rețeaua electrică din surse renovabile”
- AM 0005 “Metodologia privind linia de bază (analiza barierei, elaborarea scenariului liniei de bază și rata emisiei liniei de bază, folosind limite combinate) pentru generarea electricității renovabile cu zero emisii, conectată la rețeaua electrică de scară mică”.

Aplicabilitatea

ACM 002

Utilizează creșterea capacității electrice de la:

- Hidrocentralele cu funcționare în regimul normal al râului; proiecte hidroelectrice cu rezervorul existent unde volumul rezervorului nu este mărit
- Surse eoliene;
- Surse solare
- Surse geotermale;
- Sursele flux & reflux

AM 0005

- Generarea electricității renovabile cu zero emisii conectate la rețeaua energetică de scară mică (<15 MW)

Nu în cazul când activitatea proiectului MDC propune modificarea echipamentului existent

Metodologii pentru Liniile de Bază din Sectorul Energetic (II)

Limitele proiectului

- Sistemul electric în proiect regional determinat de extensiunea spațială a repartizării hidrocentralei fără limitări semnificative de transmisie.
- Exportul electricității este de asemenea generare!
- Reguli speciale pentru factorii de emisii la electricitatea importată; 0 t CO₂/MWh dacă din alte țări

In țările de mărime mică și medie, determină sistemul energetic al proiectului= țara

Abordarea limitelor combinate(ACM0002)

- Se calculează factorul de emisie a liniei de bază EF_y ca valoarea medie a factorului de emisie în limitele exploatării (EF_{OMy}) și a factorului de emisie în limitele construcției (EF_{BMy}):

$$EF_y = (wOM * EF_{OMy}) + (wBM * EF_{BMy})$$

unde valorile wOM și wBM , implicit, sunt 50%

(i.e., $wOM = wBM = 0.5$)

Metode privind limitele de exploatare (1)

- 4 opțiuni pentru calculul limitelor de exploatare (cu privire la ACM0002) :
  - a) Limite de exploatare simple:** rata emisiilor de valoare medie excluzând exploatarea economă și hidrocentralele cu funcționare obligatorie
  - b) Limite de exploatare simple stabilite:** Inclusiv unele resurse economice și cu funcționare obligatorie (de ex. hidraulice) unde ele utilizează sistemul energetic
  - c) Analiza datelor dispeceratului privind limitele exploatării**
  - d) Limitele medii de exploatare:** Inclusiv costul econom și funcționarea obligatorie a hidrocentralelor

Metoda simplă privind limitele exploatării (a)

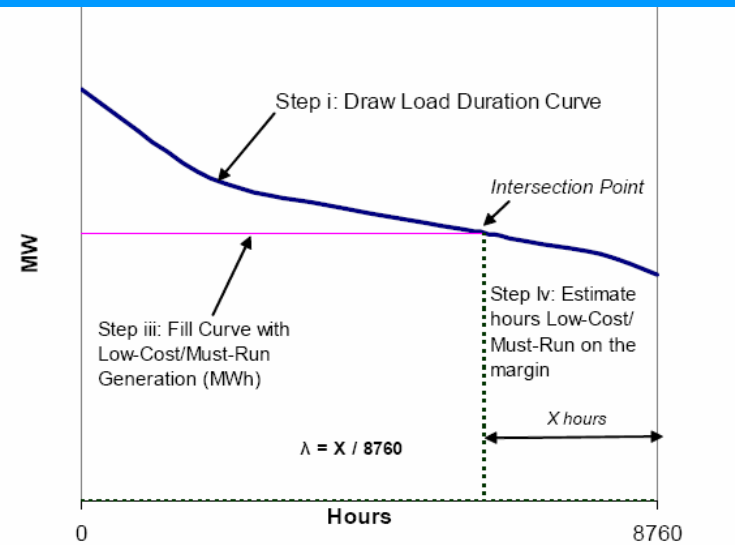
- **Metoda simplă privind limitele exploatării (a)** poate fi utilizată doar în cazul cînd resursele economice și cu funcționare obligatorie constituie mai puțin de **50%** din generarea totală a energiei sistemului energetic în:
  - 1) media a 5 ani recenți, ori
  - 2) bazată pe valorile medii durabile pentru producerea electricității hidroelectrice
- Calculul factorului de emisie privind limitele de exploatare simplă în:
  - tehnica de 3-ani bazată pe cea mai recentă statistică, ori
  - Completarea datelor pentru anul respectiv privitor la monitoringul efectuat.

Metoda simplă stabilită privind limitele de exploatare (b)

- Variația metodei simple privind limitele exploatării, unde sursele energetice sunt separate în:
  - Sursele energetice economice și cu exploatare obligatorie (de obicei renovabilă și nucleară)
  - Alte surse energetice (de obicei carburanții minerali utilizați la hidrocentrală)
- $EF_{ME,simplă, stabilită, y} = (1 - \lambda_y) * EF_{ME,alte surse de energie} + \lambda_y * EF_{ME,economă/exploatare obligatorie}$

$\lambda_y =$ Numărul de ore pe an, pentru care sursele economice/de funcționare obligatorie sunt în rezervă

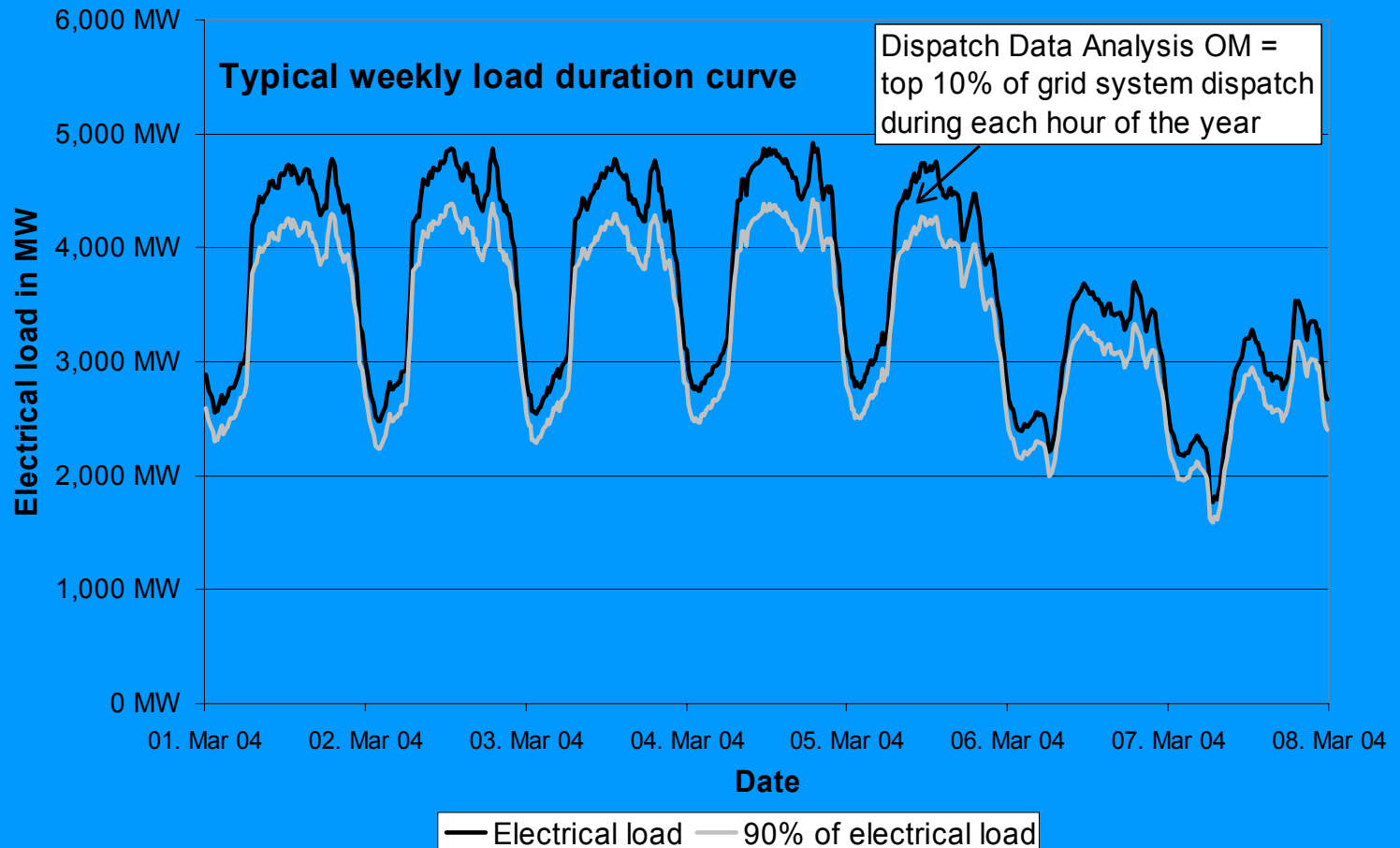

8760 ore pe an

Ilustrarea calculării lambdei (λ)

Analiza datelor Dispeceratului privind limitele de exploatare (c)

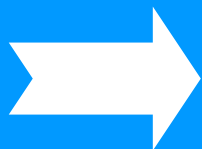
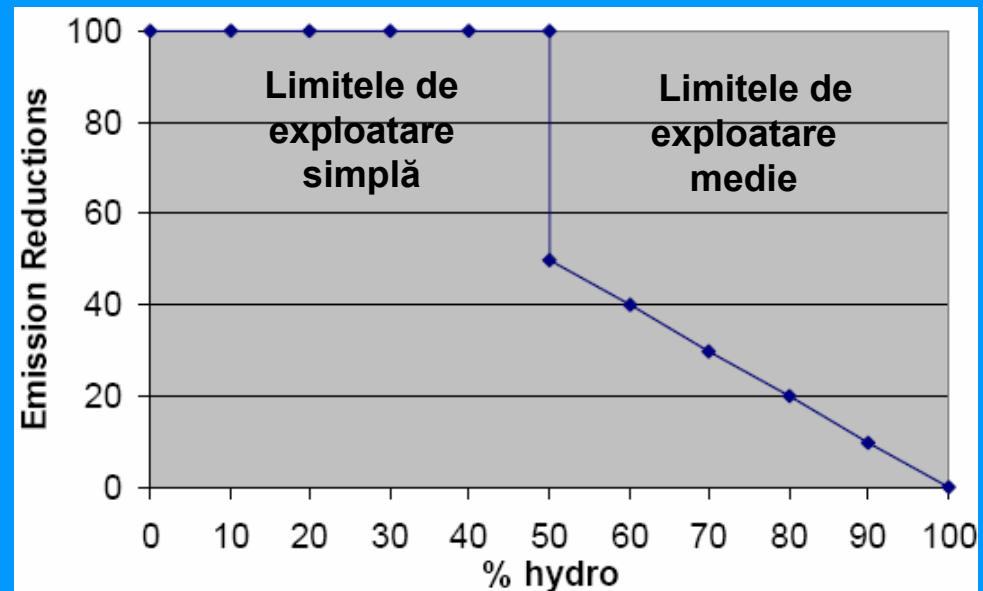

Metoda privind limitele de exploatare medie(d)

Metoda privind limitele de exploatare medie(d) pot fi folosite doar unde resursele economice/ cu funcționare obligatorie constituie mai mult de **50%** din generarea totală a electricității sistemului energetic și date pentru limitele de exploatare simplă (b) ori Analiza datelor dispeceratului privind limitele de exploatare (c) nu este accesibilă.

Caracterul reducerii emisiilor conform **ACM0002**

Metoda de calcul a limitelor de exploatare medie produce emisii mici a liniei de bază și consecvent credite mici!

Metoda privind limitele de construcție

- 1 opțiune pentru calculul limitei de construcție (cu privire la ACM0002):
... Factorul de emisie cu valoarea medie de generare a unui model de hidrocentrală m , după cum urmează,

$$EF_{BMy} = \sum \text{UTILIZAREA COMBUSTIBILULUI} * \text{COEFF EMISIILOR/GENERAREA}$$

Unde grupul reprezentativ m constă din

- 5 cele mai recente ori
- 20% hidrocentrale cele mai recent construite ori în construcție,
- Care n-ar fi generarea anuală medie a grupului este mai mare (în MWh);

6. Impactul Liniei de Bază a emisiilor

Impactul financiar al CO₂, Venitul

	Investment Cost US\$ / kW	CO2 Revenues as % of Investment Cost	
		@ 400 t/GWh	@ 1000 t/GWh
Hydropower-Small	1300	6.4%	15.9%
Wind Turbines - kW Size	1350	3.3%	8.2%
Wind Turbines - MW Size	900	4.9%	12.4%
Biomass	1250	8.7%	21.6%

Sursa: Banca Mondială

7. Concluzii

Concluzii

- Acordurile de la Maracheș atinse la COP-7 au propus cîteva principii ample pentru elaborarea liniei de bază.
- În timpul selectării dintre diverse abordări, elaboratorii proiectului ar trebui să ia în considerație:
  - nivelul complexității,
  - conservatismul,
  - Accesibilitatea datelor,
  - Beneficiul așteptat,
  - Cheltuieli operaționale, și
  - Cunoștințe speciale accesibile pentru selectarea liniei de bază a emisiilor.

8. Factorul de Emisie Național

Emisii CO₂ pe kWh din generarea electricității și căldurii (toți carburanții)

Country	CO2 Emissions (grams CO ₂ / kWh)														
	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Annex I Countries	..	..	..	..	425	414	418	414	429	432	433	429	426	429	429
France	95	118	104	118	93	63	64	71	72	66	92	80	78	62	70
Germany	574	573	571	584	553	550	548	533	541	532	509	495	500	505	518
Italy	543	565	574	544	535	522	518	549	527	517	518	499	507	485	509
Romania	478	501	538	561	410	384	456	441	444	385	351	360	395	412	412
Russia	..	..	..	..	308	291	296	292	342	328	327	327	321	322	327
Ukraine	..	..	..	..	359	362	351	351	323	324	333	327	326	328	321
United Kingdom	685	669	679	663	647	571	542	547	514	477	479	433	448	471	455
United States	608	584	566	556	584	587	583	567	576	600	601	593	583	599	579

Country	CO2 Emissions (grams CO ₂ / kWh)														
	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Non-Annex1															
Armenia	..	..	..	..	400	110	126	214	220	264	258	225	236	243	153
Azerbaijan	..	..	..	..	778	857	482	504	522	533	543	633	644	631	570
Georgia	..	..	..	..	367	319	273	488	166	153	162	154	193	133	52

Sursa: <http://www.ghgprotocol.org/standard/tools.htm>, conform Agenției Internaționale pentru Energie

Emisii CO₂ pe kWh din generarea electricității și căldurii folosind gaz

Country	CO2 Emissions (grams CO ₂ / kWh)														
	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Annex I	0	0	0	0	337	320	334	339	362	365	365	365	356	354	357
France	345	325	337	342	332	339	332	335	349	335	340	361	515	297	346
Germany	358	366	372	376	355	333	330	314	360	371	342	360	345	314	327
Italy	477	474	475	479	476	475	457	466	459	442	446	439	431	402	435
Romania	856	848	930	1007	279	271	332	322	317	284	288	285	296	292	307
Russia	..	..	..	..	261	248	259	259	290	286	288	286	293	298	301
Ukraine	..	..	..	..	345	343	335	347	343	350	363	350	355	363	355
United Kingdom	532	531	521	488	488	479	426	427	434	410	411	386	382	382	376
United States	531	543	550	537	532	506	510	509	546	561	540	541	462	455	439

Country	CO2 Emissions (grams CO ₂ / kWh)														
	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Non-Annex1															
Armenia	..	..	..	..	224	226	250	328	467	471	473	457	457	458	454
Azerbaijan	..	..	..	..	..	..	341	341	341	336	305	590	546	564	507
Georgia	..	..	..	..	446	445	254	935	971	935	923	924	887	616	644

Sursa: <http://www.ghgprotocol.org/standard/tools.htm>, conform Agenției Internaționale pentru Energie, 2004

Emisii CO₂ pe kWh din generarea electricității și căldurii folosind cărbunele

Country	CO2 Emissions (grams CO ₂ / kWh)														
	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Annex I	..	..	..	..	821	807	806	814	847	843	846	849	827	849	850
France	1143	1099	1061	1018	976	1032	1108	1132	1020	1079	1044	1054	1051	1160	1123
Germany	873	874	856	884	868	870	875	872	878	871	826	826	831	873	908
Italy	936	958	951	968	998	991	1019	1013	1003	1029	1046	1053	1058	994	1004
Ukraine	..	..	..	..	458	515	514	509	481	485	520	515	518	523	509
United Kingdom	919	921	921	897	916	875	866	918	891	932	950	920	863	902	896
United States	905	895	898	885	920	932	929	922	927	923	928	924	917	960	941

Country	CO2 Emissions (grams CO ₂ / kWh)														
	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Non-Annex 1	..	..	..	..	1024	1008	1000	1016	1016	1042	1051	1011	985	979	955
Armenia	..	..	..	..	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Azerbaijan	..	..	..	..	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Georgia	..	..	..	..	607	607	0	967	0	0	0	0	0	0	0

Sursa: <http://www.ghgprotocol.org/standard/tools.htm>, conform Agenției Internaționale pentru Energie, 2004

Emisii CO₂ pe kWh din generarea electricității și căldurii folosind Ulei

Country	CO2 Emissions (grams CO ₂ / kWh)														
	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Annex I	0	0	0	0	528	494	506	485	499	548	551	552	574	561	558
France	692	650	606	642	592	502	464	509	522	487	568	541	526	582	605
Germany	560	542	500	405	401	380	475	367	315	316	322	336	440	509	517
Italy	688	677	675	674	667	664	658	666	664	661	658	668	706	708	642
Ukraine	..	..	..	..	536	500	461	480	417	428	418	437	437	473	551
United Kingdom	667	704	663	724	766	820	899	673	670	636	545	239	458	539	446
United States	723	707	671	639	595	559	538	491	494	739	784	782	810	708	721

Country	CO2 Emissions (grams CO ₂ / kWh)														
	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Non-Annex I	0	0	0	0	747	755	750	740	742	750	763	757	739	732	732
Armenia	..	..	..	..	936	421	374	307	575	479	0	0	0	0	0
Azerbaijan	..	..	..	..	524	673	600	603	626	675	728	701	736	896	914
Georgia	..	..	..	..	633	639	1150	1356	1061	1060	1061	1060	1058	3050	2648

Sursa: <http://www.ghgprotocol.org/standard/tools.htm>, conform Agenției Internaționale pentru Energie, 2004

9. Seminar

**Vă mulțumesc
pentru atenție!**